

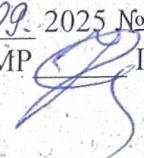
МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут економічної безпеки та митної справи
Кафедра фінансових розслідувань та економічної безпеки

Затверджено

Науково-методична рада ДПУ,

від 16. 09. 2025 № 1

Голова НМР  І. ШЕМЕЛІНЕЦЬ

Робоча програма навчальної дисципліни

«Тактичне забезпечення кримінального провадження»
для підготовки здобувачів вищої освіти
другого (магістерського) рівня
денної та заочної форми навчання

галузь знань К Безпека та оборона

спеціальність К9 Правоохоронна діяльність

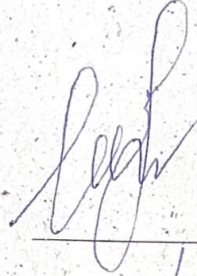
освітня програма «Правоохоронна діяльність»

Статус дисципліни: обов'язкова

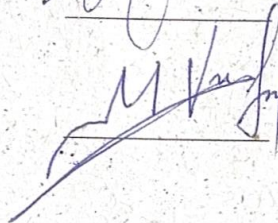
Ірпінь – 2025

Робоча програма навчальної дисципліни «Тактичне забезпечення кримінального провадження» укладена на основі освітньо-професійної програми «Правоохоронна діяльність» другого (магістерського) освітнього рівня спеціальності К9 Правоохоронна діяльність, затвердженої Вченою радою Університету 29 травня 2025 року протоколом №15.

Укладачі:

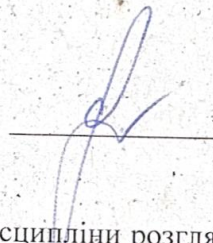


Я. ЖИДОВЦЕВ, к.ю.н., доцент
кафедри фінансових розслідувань
та економічної безпеки



М. КОРЖ, к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансових розслідувань
та економічної безпеки

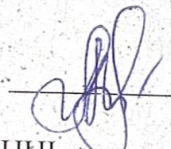
Гарант освітньої програми
«Правоохоронна діяльність»



Т. ЧАСОВА, к.ю.н., доцент,
доцент кафедри фінансових
розслідувань та економічної
безпеки

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто та схвалено кафедрою фінансових розслідувань та економічної безпеки, від «01» вересня 2025 р. № 08/25-вс.

Завідувач кафедри фінансових
розслідувань та економічної безпеки



М. РУДАЯ, к.е.н., доцент

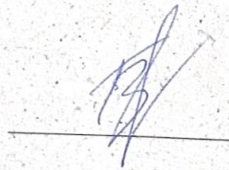
Розглянуто і схвалено Вченою радою ННІ економічної безпеки та митної справи від «12» вересня 2025 р. № 1.

Голова Вченої ради
ННІ економічної безпеки
та митної справи



Т. ЯЦИК,
к.ю.н., доцент

Завідувач навчально-методичного
відділу



Г. ГРИЩУК,
доктор філософії

Регістраційний № _____

Зміст

1. ПЕРЕДМОВА.....	4
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	6
3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	6
4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	7
5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	10
6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ.....	15
7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	17
8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	20
9. ЛИСТ МОНІТОРИНГУ ТА ДОДАТКИ.....	23

1. ПЕРЕДМОВА

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Тактичне забезпечення кримінального провадження» спрямована на формування у студентів практичних знань і навичок організації та проведення тактичних заходів під час розслідування кримінальних правопорушень. Курс забезпечує системне розуміння теоретичних засад тактики слідчих та оперативно-розшукових дій, правових обмежень і гарантій, методик планування операцій, а також практичних прийомів документування, фіксації й оцінки результатів тактичних заходів.

Актуальність навчальної дисципліни зумовлюється необхідністю поглибленого вивчення та формування у здобувача другого (магістерського) рівня вищої освіти навичок проведення слідчих (розшукових) дій в процесі досудового та судового слідства.

Вивчення курсу «Тактичне забезпечення кримінального провадження» передбачає глибоке засвоєння здобувачами вищої освіти другого (магістерського) рівня денної та заочної форм навчання тактичних прийомів і засобів діяльності слідчого та слідчого судді.

Метою навчальної дисципліни «Тактичне забезпечення кримінального провадження» є оволодіння теоретичними знаннями для: а) узагальнення слідчої і судової практики; б) розроблення нових тактичних прийомів і засобів діяльності слідчого в ситуаціях нових економічних відносин, практичних рекомендацій інструментального одержання інформації при проведенні окремих слідчих (розшукових) дій; в) використання тактичних рішень і тактичних операцій; г) застосування нових досягнень природничих і технічних наук для наочного представлення доказів у кримінальному процесі.

Завдання навчальної дисципліни: отримання знань та практичних навичок здійснення проведення різних слідчих дій, організації та планування розслідування, взаємодії всіх учасників розкриття кримінальних правопорушень з метою раціонального використання наявних сил і засобів; розроблення комплексу кримінальних правопорушень положень і конкретних тактичних прийомів, що підвищують ефективність слідчих (розшукових) дій за умов різноманітних ситуацій.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліни-пререквізити: «Організація оперативно-розшукової діяльності», «Організація взаємодії суб'єктів досудового розслідування», «Правовий режим державної таємниці», «Криміналістика».

Дисципліни-постреквізити: «Досудове розслідування фінансових правопорушень», «Актуальні проблеми боротьби з кримінальними правопорушеннями в сфері економіки».

Методи навчання. Під час проведення занять з навчальної дисципліни «Досудове розслідування фінансових правопорушень» використовуються такі методи навчання, як:

- пояснювально-ілюстративний (з метою розуміння сутності досудового розслідування фінансових правопорушень), пов'язаний із використанням засобів наочності;
- проблемний (з метою розв'язання проблемних ситуацій, які виникають під час виявлення, документування та використання в процесі доказування фінансових документів, фактичних даних бухгалтерського та податкового обліку);
- пошуковий метод (шляхом формулювання проблем з питань доказування та досудового розслідування фактів порушення законодавства у сфері господарської діяльності);
- дослідницький (шляхом формулювання проблем з розглядуваних питань самими здобувачами вищої освіти та самостійне їх вирішення).

Форми організації занять. Основними видами навчальних занять є: лекції, семінарські заняття, самостійна робота, індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача.

Лекційні заняття, як основний вид навчальних занять, призначені для викладення теоретичного матеріалу. Тематика лекцій визначається робочою програмою навчальної дисципліни.

Семінарські заняття проводяться, в основному, шляхом всебічного обговорення питань теми без попереднього призначення доповідачів. Завданням семінарських занять є закріплення і поглиблення знань, отриманих здобувачами вищої освіти при вивченні лекційного матеріалу, а також організація їх систематичної роботи зі спеціальною літературою.

Індивідуально-консультаційна робота під керівництвом викладача виконується у вигляді написання рефератів, доповідей, есе, підготовки презентацій, тез на наукові конференції, проведення опитування.

Самостійна робота передбачає опанування теоретичного матеріалу з рекомендованої літератури, аналіз сучасних досліджень

Форми та засоби діагностики результатів навчання. Контроль успішності навчання здобувачів проводиться у формах поточного і підсумкового контролю. Формами поточного контролю є:

- усне опитування;
- тестування;
- розв'язання задач, виконання вправ, певних розрахунків.
- письмові модульні контрольні роботи.

Підсумковий контроль – екзамен.

Організація поточного та підсумкового контролю здійснюється з використанням засобів дистанційного навчання в системі Moodle.

Здобувач вищої освіти вважається допущеним до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни, якщо він виконав усі види робіт, передбачені робочою програмою цієї навчальної дисципліни та набрав мінімальну кількість балів, що має дорівнювати 25.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Характеристика навчальної дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти (120 год/4 кредити ЄКТС)

Показники	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС - 4	Обов'язкова	
Модулів – 3	Рік підготовки	
Змістовних модулів – 3	1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120	Семестр	Семестр
	2-й	2-й
	Лекції	
	22	4
	Практичні	
	10	2
	Семінарські	
	8	2
	Самостійна робота	
	78	110
	Індивід.-консультаційна робота	
	2	2
Форма семестрового контролю: екзамен		

3. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Після вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними компетентностями та програмними результатами навчання:

Компетентності	Результати навчання
Інтегральна компетентність (ІК): ІК. Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері правоохоронної діяльності та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.	РН 15. Модифікувати основні методи та засоби забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічної безпеки та правопорядку. РН 17. Розуміти основи забезпечення національної безпеки, особливості застосування спеціальних засобів (вогнепальної зброї, спеціальних засобів, засобів фізичної сили); технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації; інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні); оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності
Спеціальні компетентності (СК): СК 3. Здатність виявляти та аналізувати причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживати заходи для їх усунення	РН 19. Аналізувати обстановку, рівень потенційних загроз та викликів, прогнозувати розвиток дій правопорушників, вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення правопорушень.
СК 8. Здатність визначено і наполегливо ставити професійні завдання та організовувати підлеглих для їх виконання, брати на себе відповідальність за результати виконання цих завдань.	РН 20. Виявляти, кваліфікувати та документувати факти протиправної діяльності у податковій, бюджетній, фінансовій сферах
СК 10. Здатність аналізувати, оцінювати й застосовувати сучасні інформаційні технології піз час рішення професійних завдань.	здійснювати розслідування адміністративних та кримінальних правопорушень.
СК 13. Здатність у передбачених законом випадках застосовувати засоби фізичного впливу, спеціальні засоби та вогнепальну	РН 21. Забезпечувати правову охорону

зброю, тактичні прийоми під час службової діяльності в разі отримання інформації чи безпосереднього виявлення ознак правопорушення перебуваючи на місці події та в інших службових ситуаціях СК 15. Здатність вживати заходів з метою запобігання, виявлення та припинення адміністративних і кримінальних правопорушень, заходів, спрямованих на усунення загроз приватним та публічним інтересам людини та держави. Фахові компетентності (ФК): ФК 1. Здатність виявляти, кваліфікувати та документувати факти протиправної діяльності у сфері економіки та фінансів, здійснювати розслідування фінансових правопорушень ФК 2. Здатність здійснювати правову охорону економічних інтересів держави, фізичних та юридичних осіб.	економічних інтересів держави, фізичних та юридичних осіб. Володіти навичками, які необхідні для реалізації функцій та завдань працівниками правоохоронних органів.
--	--

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Практичні (год.)	Інд.-конс. робота під кер.викл. (год.)	СР С (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 1 (Теми № 1-5)							
T.1	Сутність та організація тактико-криміналістичного забезпечення досудового розслідування	2	2	-	-	6	10
T.2	Слідчі версії та методи логічного мислення в розслідуванні кримінальних правопорушень	2	-	2	-	8	12
T.3	Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій (огляд місця події, предметів, документів (речових доказів)	2	2	2	-	6	12
T.4	Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій (пред'явлення для впізнання, відтворення обстановки та обставин події)	2	-	-	-	6	8
T.5	Тактика проведення допиту, в тому числі учасників злочинних угруповань	2	-	2	1	6	11
Всього по модулю:		10	4	6	1	32	53
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – (40 хв.)							
МОДУЛЬ ІІ. ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 2 (Теми № 6-8)							
T.6	Тактика проведення обшуку, слідчого експерименту	2	2	2	1	8	15
T.7	Тактика проведення освідування та експертизи	2	-	-	-	8	10
T.8	Тактика взаємодії слідчого (детектива) з органами дізнання, підприємствами і установами, громадськістю та засобами масової інформації	2	-	-	-	6	8

	Всього по модулю:	6	2	2	1	22	33
МОДУЛЬ III. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИКИ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 3 (Теми № 9-11)							
T.9	Проблемні аспекти тактики розслідування фінансових кримінальних правопорушень	2	2	2	-	8	14
T.10	Проблемні аспекти тактики розслідування контрабанди	2	-	-	-	8	10
T.11	Проблемні аспекти тактики розслідування шахрайства	2	-	-	-	8	10
Всього по модулю:		6	2	2	-	24	34
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – (40 хв.)							
Разом годин з курсу:		22	8	10	2	78	120

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти заочної форми навчання
(120 год/4 кредити ЄКТС)

№ з/п	Змістові модулі	Кількість годин					
		Лекції (год.)	Семінари (год.)	Практичні (год.)	Інд.-конс. робота під кер.викл. (год.)	СРС (год.)	Всього (год.)
МОДУЛЬ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 1 (Теми № 1-5)							
T.1	Сутність та організація тактико-криміналістичного забезпечення досудового розслідування	-	-	-	-	10	10
T.2	Слідчі версії та методи логічного мислення в розслідуванні кримінальних правопорушень	-	-	-	-	10	10
T.3	Тактика проведення окремих слідчих(розшукових) дій (огляд місця події, предметів, документів (речових доказів)	2	-	-	-	10	12
T.4	Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій (пред’явлення для впізнання, відтворення обстановки та обставин події)	-	-	-	-	10	10
T.5	Тактика проведення допиту, в тому числі учасників злочинних угруповань	-	-	-	1	10	11
Всього по модулю:		2	-	-	1	50	53
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – (40 хв.)							
МОДУЛЬ ІІ. ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 2 (Теми № 6-8)							
T.6	Тактика проведення обшуку, слідчого експерименту	-	-	2	1	10	13
T.7	Тактика проведення освідування та експертизи	-	-	-	-	10	10
T.8	Тактика взаємодії слідчого (детектива) з органами дізнання, підприємствами і установами, громадськістю та засобами масової інформації	-	-	-	-	10	10
Всього по модулю:		-	-	2	1	30	33
МОДУЛЬ ІІІ. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ПРОВЕДЕННЯ ТАКТИКИ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ							
ЗМ 3 (Теми № 9-11)							

T.9	Проблемні аспекти тактики розслідування фінансових кримінальних правопорушень	2	2	-	-	10	14
T.10	Проблемні аспекти тактики розслідування контрабанди	-	-	-	-	10	10
T.11	Проблемні аспекти тактики розслідування шахрайства	-	-		-	10	10
Всього по модулю:		2	2	-	-	30	34
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – (40 хв.)							
Разом годин з курсу:		4	2	2	2	110	120

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Тема 1. Сутність та організація тактико-криміналістичного забезпечення досудового розслідування

План лекційного заняття

1. Предмет, завдання, джерела та засоби криміналістичної тактики.
2. Організація та загальні положення тактики слідчих (розшукових) дій.
3. Тактичний прийом, тактична комбінація, тактична операція.
4. Слідча ситуація. Тактичне рішення і тактичний ризик. Криміналістична рекомендація.

План семінарського заняття

1. Поняття та сутність тактичного забезпечення кримінального провадження.
2. Змістовні елементи тактичного забезпечення кримінального провадження.
3. Практичні форми реалізації тактичного забезпечення кримінального провадження.
4. Суб'єкти та засоби тактичного забезпечення кримінального провадження.
5. Поняття криміналістичної і слідчої тактики.
6. Поняття судової тактики, кримінальної та пошуково-розшукової тактики.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Зв'язок криміналістичної тактики з іншими науками.
2. Значення тактичного забезпечення кримінального провадження для розкриття і розслідування кримінальних правопорушень.

Рекомендована література: [1, 2, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 20].

Тема 2. Слідчі версії та методи логічного мислення в розслідуванні кримінальних правопорушень

План лекційного заняття

1. Поняття, сутність та класифікація криміналістичних версій.
2. Етапи, методи побудови та перевірки версій.
3. Загальні положення організації розслідування.
4. Загальні положення планування розслідування.

План практичного заняття

1. Поняття та види версій.
2. Порядок висунення та перевірки версій.
3. Засади і правила побудови та перевірки версій.
4. Типові помилки під час висунення версій.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Побудова версій, як процес пізнавальної діяльності.
2. Джерела конструювання криміналістичних версій.
3. Версіювання, як метод криміналістичної тактики.
4. Логічна природа версій. Засади і правила побудови та перевірки версій.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 20].

Тема 3. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій (огляд місця події, предметів, документів (речових доказів))

План лекційного заняття

1. Поняття та завдання слідчого огляду.
2. Види слідчого огляду.
3. Вимоги щодо здійснення слідчого огляду.
4. Застосування науково-технічних засобів при здійсненні огляду.
5. Використання спеціальних знань при здійсненні огляду.

План семінарського заняття

1. Поняття та завдання слідчого огляду.
2. Види слідчого огляду.
3. Вимоги щодо здійснення слідчого огляду.
4. Застосування науково-технічних засобів при здійсненні огляду.
5. Використання спеціальних знань при здійсненні огляду.

План практичного заняття

1. Поняття та завдання слідчого огляду.
2. Види слідчого огляду.
3. Застосування науково-технічних засобів при здійсненні огляду.
4. Використання спеціальних знань при здійсненні огляду.
5. Використання оперативно-розшукової інформації при здійсненні огляду.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Єдине керівництво оглядом, як основна вимога при здійсненні слідчого огляду.
2. Психологічні особливості огляду місця події.
3. Принципи огляду місця події.
4. Огляд приміщень і ділянок місцевості поза місцем події.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 21].

Тема 4. Тактика проведення окремих слідчих (розшукових) дій (пред'явлення для впізнання, відтворення обстановки та обставин події)

План лекційного заняття

1. Тактичні прийоми відтворення обстановки та обставин події.
2. Тактичні прийоми огляду трупа та ексгумації трупа.
3. Поняття та підстави пред'явлення для впізнання.
4. Попередній допит особи, яка впізнає.
5. Робочий етап окремих видів пред'явлення для впізнання.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Тактичні прийоми відтворення обстановки та обставин події.
2. Єдине керівництво оглядом, як основна вимога при здійсненні слідчого огляду.
3. Психологічні особливості відтворення обстановки та обставин події.
4. Принципи огляду місця події.
5. Огляд приміщень і ділянок місцевості поза місцем події.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19].

Тема 5. Тактика проведення допиту, в тому числі учасників злочинних угруповань

План лекційного заняття

1. Поняття, види і завдання допиту.
2. Підготовка до проведення допиту.
3. Загальні положення тактики допиту.
4. Тактичні особливості проведення окремих видів допиту

План практичного заняття

1. Поняття, види і завдання допиту.
2. Підготовка до проведення допиту.
3. Загальні положення тактики допиту.
4. Тактичні особливості проведення окремих видів допиту.
5. Характеристика окремих видів судового допиту.
6. Технічне забезпечення допиту.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Тактичні особливості проведення окремих видів допиту.
2. Характеристика окремих видів судового допиту.
3. Технічне забезпечення допиту.
4. Залучення інших учасників до допиту.

Індивідуально- консультаційна робота

1. Скласти протокол допиту.
2. Скласти протокол допиту декількох осіб.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19].

ЗМІСТОВНИЙ МОДУЛЬ 2. ОСОБЛИВОСТІ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Тема 6. Тактика проведення обшуку, слідчого експерименту

План лекційного заняття

1. Поняття обшуку, завдання та види: теоретико-правові проблеми.
2. Загальні тактичні правила обшуку.
3. Проблемні аспекти проведення слідчого експерименту.

План семінарського заняття

1. Поняття обшуку, завдання та види: теоретико-правові проблеми.
2. Загальні тактичні правила обшуку.
3. Проблемні аспекти проведення слідчого експерименту.

План практичного заняття

1. Поняття обшуку.
2. Загальні тактичні правила обшуку.
3. Об'єкти пошуку, їх особливості.
4. Принципи проведення обшуку.
5. Стадії проведення обшуку.

6. Способи проведення обшуку.
7. Протокол обшуку.
8. Особливості вилучення документів.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Принципи та об'єкти обшуку, їх особливості.
2. Стадії та способи проведення обшуку.
3. Протокол обшуку.
4. Поняття, сутність, цілі відтворення обстановки і обставин події, значення результатів для розкриття і розслідування злочинів.
5. Сутність відтворення обстановки і обставин події у формі перевірки показань на місці й тактика його підготовчого та робочого етапів.
6. Сутність та види відтворення обстановки і обставин події у формі слідчого експерименту, тактика його підготовчого та робочого етапів.
7. Види експертиз. Особливості призначення експертизи. Питання, що ставляться на вирішення експерту.

Індивідуально-консультаційна робота

1. Скласти протокол обшуку.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19, 23].

Тема 7. Тактика проведення освідування та експертизи

План лекційного заняття

1. Освідування: поняття, загальна характеристика.
2. Тактичні прийоми освідування.
3. Експертиза. Види експертиз.
4. Особливості призначення експертизи.
5. Питання, що ставляться на вирішення експерту.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Види експертиз.
2. Особливості призначення експертизи.
3. Питання, що ставляться на вирішення експерту.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19].

Тема 8. Тактика взаємодії слідчого детектива з органами дізнання, підприємствами і установами, громадськістю та засобами масової інформації

План лекційного заняття

1. Поняття, мета та види взаємодії слідчого з іншими суб'єктами при розслідуванні злочинів.
2. Принципи взаємодії слідчого з іншими суб'єктами при розслідуванні злочинів.
3. Форми взаємодії слідчого з органами дізнання.
4. Форми взаємодії слідчого з громадськістю, представниками установ, підприємств, організацій.
5. Форми взаємодії слідчого з засобами масової інформації.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Формивзаємодії слідчого з громадськістю, представниками установ, підприємств, організацій.

Рекомендована література: [1, 3, 5, 6, 8, 10, 15, 17, 21, 23]

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 3. ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ТАКТИКИ ПРОВЕДЕННЯ СЛІДЧИХ (РОЗШУКОВИХ) ДІЙ

Тема 9. Проблемні аспекти тактики розслідування фінансових кримінальних правопорушень

План лекційного заняття

1. Криміналістична характеристика фінансових кримінальних правопорушень.
2. Виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
3. Методика розслідування фінансових кримінальних правопорушень.
4. Слідчі (розшукові) дії, що проводяться при розслідуванні фінансових кримінальних правопорушень.

План семінарського заняття

1. Криміналістична характеристика фінансових кримінальних правопорушень.
2. Виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
3. Методика розслідування фінансових кримінальних правопорушень.
4. Аналіз бухгалтерської документації як основне джерело виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
5. Здійснення підготовчих заходів по розслідуванню злочинів щодо ухилення від сплати податків та інших фінансових злочинів.
6. Слідчі (розшукові) дії, що проводяться при розслідуванні фінансових кримінальних правопорушень.
7. Типові експертизи, які проводяться при розслідуванні фінансових кримінальних правопорушень.

План практичного заняття

1. Криміналістична характеристика фінансових кримінальних правопорушень.
2. Виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
3. Методика розслідування фінансових кримінальних правопорушень.
4. Аналіз бухгалтерської документації як основне джерело виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
5. Здійснення підготовчих заходів по розслідуванню злочинів щодо ухилення від сплати податків та інших фінансових кримінальних правопорушень.
6. Слідчі (розшукові) дії, що проводяться при розслідуванні фінансових кримінальних правопорушень.
7. Експертизи в проведенні розслідування фінансових кримінальних правопорушень.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Аналіз бухгалтерської документації як основне джерело виявлення фінансових кримінальних правопорушень.
2. Здійснення підготовчих заходів по розслідуванню фінансових кримінальних правопорушень.
3. Слідчі (розшукові) дії, що проводяться при розслідуванні фінансових кримінальних правопорушень.
4. Експертизи в проведенні розслідування фінансових кримінальних правопорушень.

Рекомендована література: [1, 2, 4, 5, 6, 8, 10, 15, 17, 21, 23]

Тема 10. Проблемні аспекти тактики розслідування контрабанди

План лекційного заняття

1. Криміналістична характеристика контрабанди.
2. Типові слідчі ситуації, версії та планування розслідування.
3. Взаємодія в ході розслідування контрабанди.
4. Особливості виконання окремих слідчих дій у справах про контрабанду.
5. Способи незаконного переміщення товарів через митний кордон України.
6. Характеристика предметів протиправного посягання.
7. Перевірка версій при розслідуванні контрабанди.
8. Огляд місця події, як основна слідча дія при розслідуванні контрабанди.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Способи незаконного переміщення товарів через митний кордон України.
2. Характеристика предметів протиправного посягання.
3. Перевірка версій при розслідуванні контрабанди.
4. Огляд місця події, як основна слідча дія при розслідуванні контрабанди.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19].

Тема 11. Проблемні аспекти тактики розслідування шахрайства

План лекційного заняття

1. Криміналістична характеристика шахрайства.
2. Типові слідчі ситуації, версії та планування розслідування шахрайства.
3. Взаємодія в ході розслідування шахрайства.
4. Особливості виконання окремих слідчих дій у справах про шахрайство.
5. Характеристика предметів протиправного посягання.
6. Перевірка версій при розслідуванні шахрайства.
7. Огляд місця події, як основна слідча дія при розслідуванні шахрайства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Характеристика предметів протиправного посягання шахрайства.
2. Перевірка версій при розслідуванні шахрайства.
3. Огляд місця події, як основна слідча дія при розслідуванні шахрайства.

Рекомендована література: [1, 2, 3, 5, 10, 11, 13, 15, 17, 19].

6. ПИТАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Поняття та сутність тактичного забезпечення кримінального провадження.
2. Змістовні елементи тактичного забезпечення кримінального провадження.
3. Практичні форми реалізації тактичного забезпечення кримінального провадження.
4. Суб'єкти та засоби тактичного забезпечення кримінального провадження.
5. Поняття криміналістичної і слідчої тактики.
6. Поняття, сутність та класифікація криміналістичних версій.
7. Етапи, методи побудови та перевірки версій.
8. Загальні положення організації та планування розслідування.
9. Джерела конструювання криміналістичних версій.

10. Логічна природа версій. Засади і правила побудови та перевірки версій.
11. Типові помилки під час висунення версій.
12. Поняття, мета та види взаємодії слідчого з іншими суб'єктами при розслідуванні злочинів.
13. Принципи взаємодії слідчого з іншими суб'єктами при розслідуванні злочинів.
14. Форми взаємодії слідчого з органами дізнання.
15. Форми взаємодії слідчого з громадськістю, представниками установ, підприємств, організацій.
16. Форми взаємодії слідчого з засобами масової інформації.
17. Поняття та завдання слідчого огляду.
18. Принципи здійснення слідчого огляду.
19. Види слідчого огляду.
20. Вимоги щодо здійснення слідчого огляду.
21. Застосування науково-технічних засобів при здійсненні слідчого огляду.
22. Використання спеціальних знань при здійсненні огляду.
23. Використання оперативно-розшукової інформації при здійсненні огляду.
24. Огляд місця події (суть, завдання, етапи і стадії).
25. Тактика огляду місця події (система прийомів).
26. Фіксація результатів огляду місця події.
27. Психологічні особливості огляду місця події.
28. Огляд приміщень і ділянок місцевості поза місцем події.
29. Тактичні прийоми, які застосовуються при огляді місця події.
30. Поняття, сутність, цілі відтворення обстановки і обставин події, значення результатів для розкриття і розслідування кримінальних правопорушень.
31. Сутність відтворення обстановки і обставин події.
32. Слідчий експеримент, особливості здійснення.
33. Фіксація та оцінка результатів відтворення обстановки й обставин події - заключний етап відтворення обстановки і обставин події.
34. Загальні положення пред'явлення для впізнання (поняття, підстави).
35. Підготовка до пред'явлення для впізнання.
36. Види пред'явлення для впізнання.
37. Попередній допит особи, яка впізнає.
38. Характеристика окремих видів пред'явлення для впізнання.
39. Фіксація ходу і результатів пред'явлення для впізнання.
40. Поняття обшуку, його завдання та види.
41. Загальні тактичні правила обшуку.
42. Об'єкти пошуку, їх особливості.
43. Принципи проведення обшуку.
44. Стадії проведення обшуку.
45. Способи проведення обшуку.
46. Протокол обшуку.
47. Поняття, види і завдання допиту.
48. Підготовка до проведення допиту.
49. Загальні положення тактики допиту.
50. Тактичні особливості проведення окремих видів допиту.
51. Характеристика окремих видів судового допиту.
52. Технічне забезпечення допиту.
53. Криміналістична характеристика податкових злочинів.
54. Методика розслідування податкових кримінальних правопорушень.
55. Аналіз бухгалтерської документації як основне джерело виявлення податкових злочинів.

56. Здійснення підготовчих заходів по розслідуванню злочинів щодо ухилення від сплати податків.
57. Слідчі (розшукові) дії, що проводяться при розслідуванні злочині про ухилення від сплати податків.
58. Експертизи в проведенні розслідування злочинів щодо ухилення від сплати податків.
59. Криміналістична характеристика контрабанди.
60. Типові слідчі ситуації, версії та планування розслідування.
61. Взаємодія в ході розслідування контрабанди.
62. Особливості виконання окремих слідчих (розшукових) дій у кримінальних правопорушеннях про контрабанду.
63. Способи незаконного переміщення товарів через митний кордон України.
64. Перевірка версій при розслідуванні контрабанди.
65. Огляд місця події, як основна слідча дія при розслідуванні контрабанди.
66. Огляд місця події, як основна слідча (розшукова) дія при розслідуванні шахрайства.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Структура розподілу балів для здобувачів денної форми навчання

Модулі	Змістовний модуль 1					Допуск – 50 балів Екзамен - 50 балів Загальна оцінка з курсу - 100 балів
Загальна кількість балів за модулем №1	21					
Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5	
Семінарське / практичне заняття	3	3	3+3	-	3	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модульна контрольна робота	6					
Модулі	Змістовний модуль 2					
Загальна кількість балів за модулем №2	6					
Теми	T.6	T.7		T.8		
Семінарське / практичне заняття	3+3	-		-		
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модулі	Змістовний модуль 3					
Загальна кількість балів за модулем №3	13					
Теми	T.9		T.10		T.11	
Семінарське / практичне заняття	3+3		-		-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Модульна контрольна робота	6					
Індивідуально-консультаційна робота	6					
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5					

Структура розподілу балів для здобувачів заочної форми навчання

Модулі	Змістовний модуль 1	- 50	- 50	з курсу -
Загальна кількість балів за модулем №1	8			

Теми	T.1	T.2	T.3	T.4	T.5
Семінарське / практичне заняття	-	-	-	-	-
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модульна контрольна робота	8				
Модулі	Змістовний модуль 2				
Загальна кількість балів за модулем №2	10				
Теми	T.6	T.7		T.8	
Практичне заняття	10	-		-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модулі	Змістовний модуль 3				
Загальна кількість балів за модулем №3	18				
Теми	T.9	T.10		T.11	
Семінарське заняття	10	-		-	
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи				
Модульна контрольна робота	8				
Індивідуально-консультаційна робота	9				
Підсумковий тестовий контроль на порталі дистанційної освіти Moodle	5				

Критерії оцінювання роботи на семінарських заняттях

Максимальна кількість балів, отриманих здобувачем вищої освіти на семінарському / практичному занятті для здобувачів денної форми навчання становить 3 бали. Для здобувачів заочної форми – 10 балів. (табл. 7.1). Виконання самостійної роботи оцінюється під час проведення семінарського / практичного заняття у вигляді опитування в тому числі за питаннями, які виносяться на самостійну роботу.

Таблиця 7.1

Шкала оцінювання роботи здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Критерії оцінювання	Кількість балів денна форма / заочна форма
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки.	3/10
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації, допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки.	2/6
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання.	1/3
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі.	0/0

Критерії оцінювання модульних контрольних робіт

Формою проміжного поточного контролю є модульні контрольні роботи, які проводяться у письмовій формі та кожна з яких оцінюється для денної форми навчання від 0 до 6 балів, для заочної форми навчання – від 0 до 8 балів (табл. 7.2).

Таблиця 7.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах модульної контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання денна форма / заочна форма
Теоретичні питання	4/5
Тестовий блок	2/3
Всього	6/8

Критерії оцінювання індивідуально-консультаційної роботи

Індивідуальні завдання здобувачі вищої освіти виконують по одному із списку запропонованих питань. Індивідуальна робота здійснюється у формі реферату (есе), при цьому необхідно розкрити повністю зміст питання та проаналізувати проблемні питання даної тематики, шляхи удосконалення та перспективи розвитку. Підготувати презентацію на задану тему

Обсяг індивідуально-консультаційної роботи залежить від кількості опрацьованої здобувачем вищої освіти літератури та викладення матеріалу у вигляді таблиці та презентації. Індивідуальна робота оцінюється від 0 до 6 балів для денної форми навчання та від 0 до 9 балів – для заочної (табл. 7.3).

Таблиця 7.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Критерії оцінювання	Кількість балів денна форма / заочна форма
Послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднанні, проаналізовані та узагальнені висновками.	6/9
Послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації.	3/5
Не написання реферату та презентації по ньому.	0

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та підсумкового контролю (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати в межах 100-бальної системи оцінювання, повинен включати обов'язкове комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ Moodle (максимально до 5 балів).

Неформальна освіта

Таблиця 7.4

Шкала та критерії перезарахування результатів навчання, здобутих в неформальній освіті здобувача (до 25% обсягу контактних годин дисципліни)

Кількість балів денна форма / заочна форма	Форма заняття та діяльності	Критерії оцінювання	Рекомендовані ресурси для здобуття результату
6/9	Індивідуально-консультаційна робота	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату обсягом 30 годин (1 кредит ECTS) або більше	Масові онлайн курси https://www.dpu.edu.ua/osvita/neformalnainformalna-osvita
3/10	Семінарське заняття	Оцінюється робота за результатами надання сертифікату за темою заняття	Масові онлайн курси на платформі EdERA, Прометеус тощо. Онлайн курси мережевої академії Cisco (https://www.netacad.com/) тощо

0		Відсутній результат або результат не відповідає тематиці дисципліни	
---	--	---	--

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Конституція України від 28.06.1996 №2.54К/ 96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.
2. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text>.
3. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012 № 4651- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#Text>.
4. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
5. Про бюро економічної безпеки: закон України від 28.11.2021 № 1150-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text>.
6. Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, або фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення: закон України від 06.12.2019 № 361-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/361-20#Text>.
7. Про оперативно-розшукову діяльність: закон України від 18.02.1992 № 2135-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text>.
8. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: закон України від 30.06.1993 № 3341-XII // URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3341-12#Text>.
9. Про прокуратуру: закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18#Text>.
10. Про службу безпеки України: закон України від 25.03.1992 № 2229-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-12#Text>.
11. Огляд судової практики Касаційного кримінального суду у складі Верховного Суду щодо недопустимості доказів, отриманих внаслідок істотного порушення прав та свобод людини. URL: https://supreme.court.gov.ua/userfiles/media/new_folder_for_uploads/supreme/Ogljad_KKS_VS.pdf
12. Криміналістика: підручник / [В. В. Пяковський, Ю. М. Черноус, А. В. Самодін та ін.]; за заг. ред. В. В. Пяковського. 2 -ге вид., перероб. і допов. Київ: Право, 2020. 752 с.

Допоміжна:

13. Економічна безпека держави: криміналістичне забезпечення: навч. посіб. / Т.П. Яцик, В.А. Шкелебей, А.В. Свінцицький, А.М. Падалка, В.В. Топчій. За заг. ред. В.В. Топчія. К.: 7БЦ, 2021. 537 с.
14. Лелюк Т. Актуальні питання тлумачення змісту поняття «організації розслідування кримінальних правопорушень». *Veda a perspektivy*. № 12(19). 2022. С. 187-200.
15. Негребський В. Відеозапис під час слідчого експерименту. *Підприємництво, господарство і право*. № 4. 2021. С. 257-261.
16. Типологічне дослідження «Відмивання доходів від податкових злочинів»: наказ Державної служби фінансового моніторингу України від 21.12.2020 № 122. Державна служба фінансового моніторингу України. 2020. URL: <https://fiu.gov.ua/assets/userfiles//Typology%202020.pdf>.

Інформаційні ресурси Інтернет:

17. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://rada.gov.ua>
18. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України. URL: <http://www.kmu.gov.ua>

19. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України. URL: <http://www.mvs.gov.ua>
20. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України. URL: <http://minjust.gov.ua>
21. Офіційний веб-портал судової влади України. URL: <https://court.gov.ua>
22. Офіційний веб-сайт Верховного Суду. URL: <https://supreme.court.gov.ua/supreme>
23. Офіційний веб-сайт Служби безпеки України. URL: <http://www.sbu.gov.ua>
24. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора. URL: <http://www.gp.gov.ua>
25. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: <http://www.reyestr.court.gov.ua>
26. Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua> – веб-сайт
27. Офіційний веб-сайт Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого. URL: <http://www.nplu.org>.

Міжнародні видання:

28. FightingTaxCrime – TheTenGlobalPrinciples, SecondEditionCountryChapters / OECD (2021), FightingTax Crime – The Ten Global Principles, Second Edition: Country Chapters, OECD,
29. Paris. // URL: <https://www.oecd.org/tax/crime/fighting-tax-crime-the-ten-global-principles-second-edition-country-chapters.pdf>.

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ
РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри фінансових
розслідувань та економічної безпеки
від _____ 20__ р. № _____.

Укладачі:

Я. ЖИДОВЦЕВ, к.ю.н., доцент
кафедри фінансових розслідувань та
економічної безпеки

М. КОРЖ, к.е.н., доцент, доцент
кафедри фінансових розслідувань та
економічної безпеки

Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної дисципліни

(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої програми)

Навчальний рік	Дата засідання кафедри	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП